

Nr 1140

**av herr Lindkvist och fru Theorin
om översyn av bestämmelserna om vräkning av hyresgäst.**

Enligt hyreslagen kan hyresrätten i vissa fall anses förverkad när hyresgäst inte uppfyller sina åtaganden gentemot hyresvärden. Sålunda skall överenskommen hyra erläggas inom föreskriven tid, samtycke föreligga för upplåtelse av lägenheten i andra hand liksom för att lägenheten inte får användas för annat ändamål än det avsedda. Hyresrätten kan också anses förverkad om hyresgäst vanvårdar lägenheten eller ej iakttar vad som behövs för att sundhet, ordning och skick skall bevaras inom fastigheten. Om hyresgäst, som ej uppfyller sina åtaganden i fråga om hyresbetalning eller lägenhetens vårdande, ej frivilligt avflyttar kan hyresvärden hos fastighetsdomstolen begära vräkning av vederbörande och dennes familjemedlemmar.

Kraven på hyresgästens skötsamhet måste, uttalades det i motiven till hyreslagen, ställas högt. Vikten av att hyresgästerna iakttar ordning, hänsyn och skötsamhet behöver inte ifrågasättas. Det ligger i allas intresse. Många människor upplever emellertid ett vräkningsförfarande som en rest från det gamla klassamhället. Ofta är det dessutom fråga om människor som inte har den psykiska styrkan att själva bevaka sina rättigheter om stöd från samhället. Åtskilliga vräkningsdomar går ut över från arbetslivet utslagna eller personer som har uppenbara svårigheter att socialt reda upp sin tillvaro.

Särskilt ömkansvärt blir en vräkning för familjer med barn. I ett samhälle som vårt bör barn inte få utsättas för de påfrestningar som själva vräkningsproceduren innebär. Sådana upplevelser efterlämnar både bitterhet och hat mot samhället. De som utsätts för vräkning – många gånger drabbar det personer som inte varit kapabla att skydda sina rättigheter i ett alltmera forceerat samhälle – är heller inte alltid medvetna om rätten till bostadstillägg, om samhällets sociala service och om sin rättighet till en socialt fungerande bostad. Bättre information från samhället om den enskilde medborgarens rättigheter och ingripande från de sociala myndigheternas sida är andra åtgärder som framstår som synnerligen angelägna. En vräkningsdom skall absolut inte behandlas förrän de sociala serviceorganen har fullgjort sin skyldighet gentemot de personer som berörs av vräkningshotet.

I det föränderliga samhälle som de flesta medborgare upplever som något mycket positivt och meningsfyllt ter det sig som en paradox att folk kan vräkas från sina bostäder. Desto egendomligare ter det sig när man vet att det i det övervägande antalet vräkningsfall är ekonomiska svårigheter eller sociala problem som är den egentliga orsaken till den uppkomna si-

tuationen. Varje vräkning som sker på dessa premisser är ett misslyckande även från samhällets synpunkt.

Bestämmelserna som leder fram till vräkning bör därför ses över och ersättas av mera socialt betingade och mänskliga regler som gör samhället skyldigt att sätta in en konstruktiv, uppsökande och stödjande verksamhet som ger mening och innehåll åt samhällets ambitioner att skapa goda boendeförhållanden för sina medlemmar.

Med hänvisning till vad som anförts hemställs

att riksdagen hos regeringen begär en sådan översyn av bestämmelserna i hyreslagen som syftar till att förhindra vräkning från bostäder i enlighet med vad i motionen anförts.

Stockholm den 27 januari 1975

OSKAR LINDKVIST (s)

MAJ BRITT THEORIN (s)